

hörnstenar, »utvisande grafvens storlek». I början av 1880-talet ställdes den upp på sin nuvarande plats i Söverstads »välting» (ett namn på en beteshage).

Runstenen är av gråsten. Höjden är 1,80 m, bredden nedtill vid ristningens slut är 74 cm, över korsets centrum 50 cm. Slingans bredd är 8—10 cm, korsfotens 9—14 cm.

Inskriften börjar med ett snett kors framför **hulmkir**. Ut i **auk** utgår kännestreckket i **u** 1 cm till höger om staven. Ut i **branti** äro kännestrecken på **b** skilda åt på stavens mitt, kännestreckket på **r** utgår 1 cm nedom stavens topp. Den avlidnes namn är **kiulak**, på **a** finnes ett gropigt kännestreck, som t. v. är 2,5 cm och t. h. blott 0,5 cm. Det sitter 4 cm uppifrån, 6 cm nedifrån ungefär lika högt som på **a** i **branti**.

Skiljetecknen äro × i början och slutet av huvudslingan och av korsfotens ristning, kolon efter **branti**, **raispu**, **fapur**, annars punkt.

Inskriften är följande:

a) Huvudslingan: × **hulmkir** · **auk** · **branti** : **pair** ·

raispu : **stin** · **pana** · **iftir** · **kiulak** ×

b) Korsfoten: × **fapur** : **sin** ×

Namnet *Brandi* finnes i isl. men upptages icke för fsv. av Lundgren, *Personnamn*, som däremot har talrika citat på den starka namnformen *Brander*.

Namnet **kiulak** synes böra hänföras till **kiulakr** B. 286, L. 356, D. II 69 Troxhammar, Uppl. och **giulakr** B. 102, L. 423, D. II 81 Vik, Uppl. Namnet, som ser ut som en sammansättning med *-leikr* : *-läkr* såsom isl. *Ásleikr* : *Ásläkr*, torde vara av keltisk börd, isl. *Kjallakr*, fornkelt. *Cellācus*, *Ceollach*, se Holder, *Alt-celt. Sprachschatz*, och Kock, *Arkiv f. nord. fil.* X, s. 349, not 1.

Översättning: Holinger och Brande de reste denna sten efter Kjollak, sin fader.

B. 834.

21. Ingelstad, Kuddby sn, Björkekind's hd.

Pl. VI. Fig. 2.

Litteratur: C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1874, III, s. 65, teckning; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 33, teckn.

Runstenen upptäcktes 1874 vid dikesgrävning nordost om gården och söder om en på gårdet uppförd lada, i vars närhet sannolikt farväg fordom varit. Stenen var liggande i

jorden, så att inskriftsidan syntes, låg därefter en tid i ett stenröse men restes 1891 på en berghäll på norra sidan av byggningen i Ingelstad.

Ämnet är gråsten. Höjden är 1,55 m, bredden vid ristningens slut nedtill 68 cm, vid tvärslingan upptill 53 cm. Ristningen är synnerligen djup. Slingans bredd 7—10 cm.

Runorna äro följande:

sin : riti : itin : pina : iftr : brun : sun : sinnu
 5 10 15 20 25 30

Ristningen **sin** för ett mansnamn i nom. eller ack. sg. förekommer utom här i fyra inskrifter: L. 1214 Nömme, Smål., där namnet förekommer som ack. sing., L. 735 Våppeby, Uppl., Ög. 32 Å och Ög. 170 Ösby, vartill kommer **sen** L. 1250 Skaftarp, Smål., **san** B. 691, L. 814 Gerstadberg, Södm., och möjligen **sain** B. 143, L. 367, D. II, 2 Frösunda, Uppl., av mig undersökt 1901. Sannolikt synes, att i dessa få fall en runa blivit utelämnad och att ettdera av de synnerligen vanliga namnen Sven eller Sten är åsyftat. Å Ög. 81 Högby tyckes samma ord förekomma i ack. sg. som tillnamn: **eftir asur · sen · mupur · brupur · sin** men är väl icke likartat. I avseende på Ög. 32 finnes verkligen anledning att antaga **sin** stå för **suin**, se Ög. 32. I de skrivna urkunderna förekommer emellertid ingen motsvarighet till denna ristning, och även detta talar för antagandet, att t. ex. Sven avses.

Ristningen **itin** för 'sten' förekommer D. II, 42 (B. 161, L. 387) Vible, Sollentuna hd, Uppl., Ög. 117 Slaka. Då den senare ristningen hör till Rökstensgruppen, ligger det nära att betrakta **i** som en förlängning av Rökstensens **s**-runa. I något sammanhang med detta beteckningssätt stå väl också ristningarna **istain** D. I, 106 (L. 739); D. II, 33 (B. 147, L. 380) Råstad, Sollentuna hd, Uppl.; B. 104, L. 418 Hammarby, Vallentuna hd, Uppl.; B. 1084, L. 998 L. Kyringe, Björksta sn, Y. Tjurbo hd, Västml.; **istin** B. 642, L. 722, D. I 86 och B. 641, L. 723, D. I 85 Klistad, Vårfrukyrka sn, Åsunda hd, Uppl.

Av namnet *Brun* anför Lundgren, *Personnamn* s. 38, även biformen *Bron* och anser, att namnet har kort vokal samt uppkommit genom förkortning av namn på *Brun-* (*Bryn-*), såsom *Brunulf*, *Brunvidh*.

Mellan **sin** och **nu** finnes intet skiljetecken, men upprepningen av **n** måste innebära, att **nu** är ett nytt ord. Då adv. 'nu' icke passar till pret. 'reste', torde **nu** vara förkortad ristning för **nu(tan)** ack. sg. mask. av adj. isl. *nytr* 'nyttig, som er til Gavn eller Nytte', fsv. *nyter* 'brukbar; duktig, hurtig', som stundom i minnesskrifter tillägges som hedrande benämning, t. ex. **fapur : sin : nylan** B. 716, L. 917; **miuk nutan trik** L. 640, D. II, 25; **buta : nutan** Ög. 105, Kärna.

Översättning: Sven (?) reste denna sten efter Brun, sin hurtige son.